

KERESTELEK . . .

Lábadnyomát kerestem a porban:
S nem találtam;

Hajad illatát kerestem a légben:
S nem találtam;

Kezed érintését kerestem a világon:
S nem találtam;

Nem, mert én szívembe zártalak
Hét lakattal!

HALÁSZ IVÁN

nek és kemény marokkal ragadják föl azt a fegyvert, melyet sokan vétkes könnyelműséggel eldobtak, hogy megvédjék eszményüket és hazájukat. Saád Ferenc lelkesült erővel eleveníti elénk a nagyváradi hadapródok példamutatóan szép tetteit. A szöveg keményvonalú, kifejező erejű rajzai *Jaski István* művészetét dicsérik.

Sztrókay Kálmán műve a barkácsolók két legkedveltebb munkaterületével, az asztalos. és bádógosmunkával ismerteti meg az olvasót. Saját szavai szerint legfőbb célja az, hogy megtanítsa a szerszámokkal való bánásra és megismertesse a munkánál szükséges anyagokat. Figyelemreméltó pedagógiai érzékkel és gyakorlatiassággal hangsúlyozza az önállóság és eredeti ötletesség, leleményesség szükségességét az eredményes barkácsolás terén. Könyvének használhatóságát *Say Kornél* tervrajzai nagyban elősegítik.

Már közhellyé kopott megállapítás, hogy a mai ifjúság sokkal fejlettebb valóságérzékkel rendelkezik, gyakorlatibb gondolkozású, anélkül persze, hogy eszményi-érzékenysége hiányozna, mint az előző korok ifjúsága. Ehhez a pedagógiai meglátáshoz csak nehezen alkalmazkodik a modern ifjúsági irodalom. Ezért kell különös örömmel fogadnunk az olyan regényeket, mint pl. a „Diákbankárok“, melyek a mai ifjú valóság-érzékét és eszményiségét egyaránt kielégítik. **Gyulai Ádám** új művének szereplői még nem felnőttek, de már nem is a régi időkben megszokott gyerekek. Nem jelent semmi nehézséget számukra egy elevenített gyermekkel teli nyári nevelőtábor igazgatása sem. Sőt, amivel a felnőttek nem tudnak megbirkózni, ők a maguk egyszerűbb, diákosabb módján pompásan megoldják. Gyulai Ádám mindvégig a vidámság és mosoly hangulatával telíti a cselekményt. *S. Kovács Kálmán* fehér és fekete foltokkal dolgozó, világos képhatású, üde rajzai komoly értékei a kötetnek. **FÉNYI ANDRÁS.**

Baktay Ervin: *A világ tetején.* (Franklin Társ.)

Ennek az India-kutató könyvnek kettős érdekessége van. Egyik az, hogy meglehetősen ritkán jut magyar ember a világjárás lehetőségéhez és ahhoz, hogy útjának eredményeit elsőnek a magyar közönség előtt ismertesse. Ezen a téren leginkább vagyunk fordításokra utalva. A másik érdekesség szintén nemzeti jellegű és egyúttal kegyeletes is. Ugyanazt az utat tette meg, amelyen hajdan Kőrösi Csoma Sándor haladt. De mindezekon felül ott van a tárgy, mely önmagáért beszél, Indiának és Tibetnek egymással érintkező és mégis annyira különböző világa, úgy, ahogyan ezeréves hiedelmek ködéből kibontakozik és ahogy az útleíró napról-napra megéli. Baktay könyvében, mint minden érdekes útleírásban általában, két réteg kíséri egymást szüntelen. A nehézségeket legyőző ember fáradalmainak leírása bele-
szövídik a tárgyilagossá adatközlésbe. S a regényes elemeknek és tudományos tényeknek egyensúlya teszi mindvégig lebilincselő olvasmányá a könyvet. Baktay munkájának külön

értelme, hogy nem küzd azokkal a stíláriis nehézségekkel, melyek az ismeretterjesztő művek velejárái szoktak lenni. Plasztikus tömörségű leírásain keresztül mindig a vérbeli író hallja az olvasó. *(Vajda Andre.)*

Balla Borisz: *A lélek útjai.* (Vigilia.)

A franciás szellem eleganciája, az az igéző, belsőt ragyogó stílus, mely olyannyira sajátja ennek a nagy zuhanásokban és nagy felemelkedésekben egyedülvaló népnek, nem suhanhat el nyomtalanul egyetlen érzékeny lélek felett sem, aki ott járt, pláne ha az illető annyira író is, mint e könyv szerzője. A franciák hivatása, hogy a nagy megtántorodások után, a tékozló fiú erélyes mozdulatával: „surgam et ibo ad Patrem“, leszámoljanak mindazzal, ami nemzetileg és világnézetileg lezulírtatta őket, hogy aztán a vezeklésben és megtisztulásban felemelt lobogót a csodálkozó világ szeméibe rázzák. E könyv legszebb részei azok, melyekben a kereszténység nyugati völgyeit járja. Irodalmi eszmefuttatásai a lélek koordinátáiba vannak beleágyazva, s így látja az utat az új világ felé is. Útjégyzetnek készült, és igen érdekes napló lett belőle, mely még abban a pillanatban rögzített egy lélekkel megérett világot, mielőtt rászakadt volna a világegés nagy kataklizmája: tehát ma egy kicsit már Pompeji. De kultúrált cicerone az író, jó vele járni. Ma újra csönd van a Comte Eudes parkjában, francia csönd, a felette úszó fellegek is franciák. De ezen a csenden túl érezni egy nép lelki birkózását, hangtalan erőlködését, hogy újra megtalálja az örökkévaló utakat, melyek a magasban és végtelenben kötnek ki. A halkan elmondott metafizikai síkra vezető mondatok épp e durva, vérbe és lángba boruló világban találnak utat az olvasók lelkéhez, bizonyítja a könyv második kiadása.

(Pusztai Sándor.)

Gagyai László: *Nehéz órák.* (Erdélyi Szépművés Céh.)

Különös keveréke ez a regény a tehetségnek és a tehetségtelenségnek, az eredetiségnek és a sokszor bántó konvencionálisizmusnak. Mintha korpa közé aranyzemecskék volnának elkeverve. A korpa, a mese nagyrésze s a legtöbb szereplő, az aranyzemecskék a mese egyik-másik helye s néhány főbb alak. Azt az